

Elhunyt Heiner Lajos

Dr. Heiner Lajos december 13-án, életének hatvanötödik évében hunyt el.

Dr. Heiner Lajos emeritus professzor 1932-ben Szegeden született. Édesanyja tisztviselő volt, édesapja pedig 1921-1928-ig a szegedi egyetem Bőr- és Szexuálpatológiai Munkatársa, majd egyetemi magántanár. Még hallgatóként 1953-ban kapott demonstrátori kinevezést az idegklinikai Miszkolczy Dezső alapította, nemzetközileg elismert Agykutatási Intézetébe. Az ideggyógyászati kórképek biokémiai vizsgálatával foglalkozó munkacsoportban kezdte tudományos tevékenységét. 1957-ben Summa cum laude doktorált, s az Idegklinikán helyezkedett el. Klinikai munkája mellett tovább folytatta neurológiai kutatásait. Fiatalon, már 1957-ben brüsszeli, 1961-ben a római Nemzetközi Neurológus Kongresszuson, 1962-ben a göttingi Neurológiai Szimpóziumon számolt be tudományos eredményeiről. 1962-ben Prágában volt tanulmányúton. 1967-1968-ban ösztöndíjjal Franciaországban Strasbourgban, a Professzor P. Mandel vezette Biokémiai Intézetben, illetve a Francia Nemzeti Neurológiai Kutatóintézetben dolgozott. Az évek során a világ számos

országában számolt be tudományos kutatási eredményeiről és klinikai munkásságáról. 1971-ben az orvostudományok kandidátusa fokozatot szerezte meg, s 1977-ben egyetemi tanári kinevezést kapott az Idegklinikára. A Neurológiai Szakmai Kollégium, a Magyar Ideg- és Elmeorvosok Társasága vezetőségi tagja, valamint számos hazai és nemzetközi tudományos társaság tagja volt. 1973-ban az Oktatásügyi Kiváló Dolgozója, 1978-ban Schaffer Károly Emlékérem, majd 1983-ban Kiváló orvos kitüntetésben részesült.

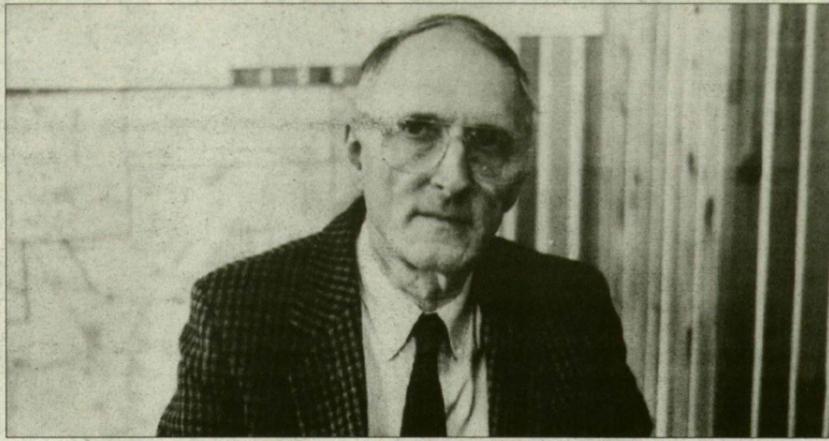
Szakmai felkészültsége, beteget és munkatársait iránt tanúsított humanizmusa, szerénysége és széles körű műveltsége példamutató érték a fiatalabb orvosnemeknek. A sors különös tragédiája, hogy nem élhette meg szeretett szakmájának, a neurológiának azt az új fejezetét, amikor a neurobiokémia a kutatás mellett a mindennapi klinikai munka fontos részévé válik.

**Szent-Györgyi Albert
Orvostudományi Egylet
és a Klinikai**

Dr. Heiner Lajos január 7-én, délután 1 órakor kísérik utolsó útjára a református temetőben.

Milyen Szegedet szeretnénk? Az építészet: értéktérmentés

Az új szegedi általános rendezési tervprogram elkészülése kapcsán igyekeztünk véleményeket gyűjteni arról, hogy ki milyen várakozásokkal tekint a város fejlődése elé. Megkérdeztünk néhány szegedi polgárt, milyen Szegeden szeretnénk élni. Tarnai István Ybl-díjas építész, a Csongrád Megyei Építész Kamara elnöke arról beszélt, hogy a tervezői munka fölértékelődése és minőségének javulása várható.

„A Mona Lisához sem kellett több festék, mint egy giccshez”
– mondja Tarnai István. (Fotó: Gyenes Kálmán)

● Ön milyen városban szeretne élni?

– Természetesen olyanban, mint mindenki más: tiszta, csendes várost szeretnék, amely mentes a környezet-szennyezéstől. Semmiképpen sem szeretném viszont, hogy Szeged „világvárossá” váljék (ez a veszély egyelőre persze nem is fenyeget), de a lélekszám gyarapodását sem tartom kívánatosnak. Az óhajtott Szeged arculatát az oktatás, kutatás – egy szóval a szellemi tőke határozhatná meg. Iparunk szinte már egyáltalán nincs, pusztán kereskedelemmel pedig – legalábbis a város lehetőségeit tekintve – nem lehet megélni. A közlekedés régóta neuralgikus pont: a körutas-sugarutas rendszer tölcserként szippantja a Belvárosba a gép-

kocsiforgalmat, amelyet kívül kell szorítani a kiskörúton. A Bécsi körút folytatásaként megépülő déli hídra a századforduló után már nem várhatunk sokáig.

● A város építészete milyen irányban fejlődhet?

– Úgy gondolom, az elmozdulást a nagyobb családi házak és társasházak építése jelenti majd. Az elindulás azonban nehéz: a Szilléri domb beépítésére sikeres pályázatot írtak ki, mégsem sikerült megkezdeni a munkát; Marostó ügye még friss: de itt feszültségeket okoz majd, ha nem a szegedi építőipar jut lehetőséghez.

● Az építész kamara működése hogyan befolyá-

solja a tervezők munkáját?

– A kamara feladata olyan, mint a régi céheké volt: biztosítékot jelent a minőségi munkára. A rosszul megtervezett épület vizuális környezet-szennyezésként értékelhető: bántja a szemet, sérti a jó ízlést. Júliustól viszont már csak azok kapnak tervezői jogot, akik megfelelnek a követelményeknek: szükséges a felsőfokú végzettség, valamint legalább 2-5 éves tervezői gyakorlat.

● A fiókból előhúzott „egyentervek” viszont olcsóbbak, mint a neves építésszek munkái...

– Az építészet értéktér-

mentés! Mona Lisa megfestéséhez sem kellett több festék, mint egy giccshez. Viszont a kamarai tagságból sem következik magától értetődően az, hogy az építész magas színvonalú munkát végez. A kamarának folyamatos szakmai felügyeletet is kell gyakorolnia. El kell érniük, hogy a kiemelt, rangos feladatokat (mint például a belvárosi épületek fölüújítása) csak a legjobb építésszek kapják meg. A szegedi eklektikus városmag nagy kincs, vigyázzunk kell rá. Nem engedhetjük meg, hogy újabb, a Belvárosba idegen testként ékelődő házak épüljenek.

Ny. P.

Szegedért Alapítvány Köszönet a támogatóknak

A Szegedért Alapítvány elnöksége és kuratóriumi ezúton mondának köszönetet azoknak, akik 1996-ban adományaikkal is hozzájárultak ahhoz, hogy az alapítvány teljesítthesse hivatását a város szellemi életében. Akiket köszönettel illet: Agóra Print Kft., AB-AEGON Biztosító Rt., Budapest Bank Rt., Szegedi Igazgatósága, Dégáz Rt., Dél-magyarországi MÉH Rt., Déltáv Rt., Démász Rt., Domet Rt., Duna Kábel Kft., Kereskedelmi Bank Rt., Szegedi Igazgatósága, Külkereskedelmi Bank Rt., Szegedi Igazgatósága, MOL Rt., Szegedi Bányászati Üzeme, OTP Rt., Csongrád Megyei Igazgatósága, Pick Szalámigyár és Húsüzem Rt., Pintér József, Providencia Biztosító Rt., dr. Szentgyörgyi Pál, Szerencsejáték Rt., 3. sz. Területi Igazgatósága, Taking Kft., Tisza Volán Rt.

Január 10-ig ajánlhatnak

● DM-információ

A Szegedért Alapítvány kuratóriuma minden évben értékes díjakkal, támogatásokkal jutalmazza azokat, akik tevékenységük folytán gazdagították a város tudományos, kulturális, művészeti és társadalmi életét. Az alkalmas személyekre a város jogi és magán-személyei, illetve közösségei is tehetnek javaslatot. A személyi adatokat tartalmazó, és az adományozás feltételeit figyelembe vevő, részletesen indokolt ajánlásokat 1997. január 10-ig juttathatják el az alapítvány titkárságára (6726 Szeged, Közép fasor 1-3.).

DM ajánló

MA

A VÁROSI ROCK KLUB záróbuliján, 19 órától fellép a Tirke Honolulu.

A JATE-KLUBBAN 21 órától Micsoda buli. Műsorvezető: Mátrai Róbert, Molnár Lajos, Varga B. László.

A SZOTE-KLUBBAN 22 órától Live Alive.

A REGÓS BENEDEGÜZ-

BAN 22 órától előszilveszter, Útközband-koncert.

HÉTFŐN

KIÁLLÍTÁS: Henn László, Szegi Amondó, Tárnok Róbert és Huszár Imre kiállítását 17.30 órakor nyitják meg a Bartók Béla Művelődési Központ B Galériájában. A tárlat január 24-ig, munkanapokon 10-től 18 óráig tekinthető meg.

Jutalom a rablóért

● Munkatársunktól

Egy héttel ezelőtt Csongrád megye rendőr-főkapitánya, ezen a héten kedden pedig a Szegedi Postaigazgatóság vezetője mondott köszönetet annak a négy férfinak, akik elfogták és ártalmatlanná tették a december 20-ig postarablás tettesét.

Gyimesiné dr. Etsedy

Sarolta a postaigazgatóság székházában a Magyar Posta Rt. nevében pénzzutalmat adott át Almási Jánosnak, Csizmadia Jánosnak, Kálmán Imrénének és Kónya Gábornak.

A négy bátor férfi elmondta, nem merlegeltek és nem számoltak a veszéllyel, azt tartották fontosnak, hogy elfogják a postarablót.

Meggyűjtötták, meghalt

● Munkatársunktól

Halállal végződött az a kegyetlen betörés, amelyről lapunkban már hírt adtunk. Eszerint december 22-én két ismeretlen férfi bement egy ópusztaszeri tanyába, s az otthon tartózkodó, 78 éves V. Gáspárt gázszerű anyaggal lepermetezték és meggyűjtötták. Az idős fér-

fira unokája talált rá két óra múlva. V. Gáspár testének negyven százaléka szennvedett életveszélyes sérüléseket.

Sajnos, szervezete nem tudott megbirkózni a sérülésekkel, a bácsi a kórházban meghalt. Gyilkosai után nagy erővel nyomoz a rendőrség.

Vannak nős trók, vannak elváltak és vannak megrögzött agglegények. Viszont az tró - legyen bármilyen is a másik nemhez fűződő viszonya - mégiscsak attól tró, hogy időként regényt ír. Cikkemben azt kívánom bizonyítani, mennyivel nehezebb a feladata annak az trónak, aki nős állapotban leand, ugyanakkor regényt is szeretne írni. A magányos tró - az agglegény, az elvált, és az özvegy - akkor tró regényt, amikor csak kedve szottyan. Csak az idővel, a mondatokkal, a szerkezettel, illetve a finnyás kiadói lektorokkal kell néhez, ám mégiscsak felemelő küzdelmet vtvni. Ezzel szemben a nős tró akkor tró regényt, amikor a felesége hagyja regényt írni. A tapasztalat azt mutatja, hogy a feleségek általában nem hagyják az tró regényt írni. A feleség - mint a teremtésnek ilyen produktuma - egész lényével - testével, lelkével és szellemével - a regény megszületése ellen dolgozik, nem feltétlenül tudatosan, és főképpen nem alantas szándékkal, de mindenképpen célratörően.

Egy regény - a feleség ezt jól tudja - rivális. Veszélyesebb, mint egy másik nő lény, aki, tegyük fel, naponta tovaring a napsütötte utcán, miniszoknya van rajta, rúzs bitborlik az ajkain és tökéletesnek tűnik. Egy regényben az tró mindazt a bűnt, aljasságot és piszokágot felelősségrevonás nélkül is elkövetheti, amit az életben is elkövet,

Darvasi László

A regény és a feleség

de nem vall be, másfelől pedig egy regény - még egy néhány éves kisregény is! - éppúgy érzelmeket, szenvedélyt, bölcsességet, és gondoskodást igényel, miképpen igényelne a feleség is, következőképpen joggal érezheti magát kifosztva, megcsalva, elhanyagolva. Egy házasság - pontosabban az tró házassága - akkor működik kielégítően, akkor boldog, teljes és kiegyensúlyozott, ha a feleség minden eszközt megragad, hogy a születő regény el lehetetlenítse. Az olyan tró, akinek a felesége minduntalan valaminő regény megrására ösztönzi az élete társát, és a felteleteket is alázatosan biztostja a munkához, nos az ilyen tró vonja le a következtetést: a felesége nem szereti, rosszban sántikál. Azonnali házasságbontás ajánlatos. Egy jó feleségnek a regénnyel szembeni eszköztára kimeríthetetlen és folyamatosan megújuló. A feleség annál méltóbban gyakorolja a házasság szép hivatását, minél több raffinériát és attakot alkalmaz a készülő regény ellen.

Ott tartunk tehát, hogy az tró hosszas előkészületek, lelki és alkotói válságok után készen áll

egy regény megrásához. Általában a főmőről lenne szó. Az tró cédulái, jegyzetei, gondolatai rendszerezve. Az tró dolgozni kezd. Ekkor éri az első, látszara ártalmatlannak tűnő, ám annál veszélyesebb támadás. A feleség csak ennyit kérdez:

„Regényt írsz, drágám?”

Egy ilyen egyszerű kérdés után napokig nem lehet folytatni a munkát, sőt sokan már ekkor föladják. Hiszen ha az tró azt válaszolja, „igen”, máris érkezik a következő kérdés: „Ó, és miről?”. Tudvalevő, hogy egy készülő regényről még a feleségel sem szabad eszmét cserélni, aki mégis megpróbálja, újfent lemondhat a készülő mőről. Az alkotói feszültség a semmibe vész, az tró máris elakad. Hazudni sem lehet, a választ megtagadni sem érdemes, ezért az tró a leginkább beváló megoldás az, ha az tró csupán ennyit mond:

„Talán”.

A válasz kétértelműsége, finom cizelláltsága, bonyolult sokirányúsága rendszerint hosszasan, olykor napokig tartó tündődségre készíti a feleséget, mely időtartam alatt az tró fel-

szabadultan és boldogan dolgozhat. A feleség azonban nem azért feleség, hogy máris föladjja. Újabb eszközöket alkalmaz. Váratlanul megsokasodnak a családi programok. A feleség régen látott, unalmas barátokat hív a házhoz, esténként sétálni támad kedve, nyugösebb lesz, többet fáj a feje, viszont éjjelente - amikor az tró leginkább dolgozna - nagy aktivitást mutat. Mindeközben a lakásban sorra elromlanak, csodót mondanak a dolgok, a zár, a porszívó, a szék-ényajtó, melyekért, ha nem is az tró a felelős, ám a javítás időigényes munkálata rá vár. Némely tró már tudatos rongálósokról is beszámolt. Át kell rendezni a lakást, jut a feleség eszébe. Festetni kell, tapétázni. Az tró egy napon azt is észreveszi, hogy az asztalán rendet raktak, mely rend egyenlő a pusztításal, jegyzetei összekeveredtek, a regény lapjai szép, katonás rendben - az asztal baloldalán, mert ott jobban mutat - összehányva.

Az tró ilyenkor alkotóháza, hétvégi myaralóba menekül. Folyó, erdő, rekettyés van a közelben, a vidéken piszkos körmű, de

tiszta lelkű emberek élnek, nem kell fölzaklató értelmiségi vitákba bonyolódni. Az tró keményen dolgozik. Ám már készülöben a feleség újabb trükkje. A magány jó, felüdítő és inspiráló, szépen haldának a fejezetek, ám az tró egy munkás éjszaka után mégis azt veszi észre, hogy a felesége hiányzik neki, mit hiányzik neki, mintha meg akarna fulladni a másik hiányától, az tró a munkában újra elakad, dühöng, búskomor lesz, többször leissza magát, végül hazautazik.

A feleség beteg. Futó influenza, hőemelkedés kínozza, a dolgo nem tűnik veszélyesnek, de azért mit lehet tudni. Az tró küszködik a háztartással. Aztán a feleség felgyógyul, és az első dolga az, hogy meghívja néhány napra a kedves édesanyját. Ám a legszebb, legkifinomultabb, mindazonáltal mégiscsak a legkelkeseredettebb regény elleni rafinériák egyike az, amikor a feleség, mondhatni egyik napról a másikra, szinte magától, állapotos lesz. Az tró gyanakszik, a védekezés hiányosságaira, a Hold állására gondol, ám a feleség ilyenkor gyengédn figyelmezteti a természet nagyszerűsége

gére és meglepetésekkel teli világra, valamint a fogantatás felejtethetetlen alkalmára, melyre az trónak is emlékezni kell, és az tró emlékezni is kezd valamire, még mer vitába bocsátkozni, hogy tudomása szerint ilyen cselekedetekből még nem fogan meg egy ember, de felesleges az apelláta, hiszen csak teherbe esett az asszony.

Ám az tró sem azért tró, hogy ne írja meg a regényt.

Igenis vannak csodák, a regény egy napon mégis elkészül.

Nem kétséges, ki a boldogabb. A feleség a boldogabb. A regény immár nem ellenség, nem rivális, ellenben szövetséges és barát egy nagy és szépséges küzdelemben. Egy kész regény már járja a maga különös útját, az tróra túl sok szüksége nincsen, nyilvánvaló hát, hogy a feleség szeretni kezdi. Az alkotásban neki, mármint a feleségnek, legalább olyan fontos szerepe volt, mint magának az trónak. A feleség azért is boldog, mert tudja, ő teremtette meg az alapokat, ő volt a fundamentum, s nem csak az otthon melegét biztostotta, de egyenrangú társ is volt a teremtésben, egyszerre adott ihletet és biztosságot.

Végezetül jegyezzük meg, némiképpen más lehet a helyzet, ha az tró nőnemű, következőképpen a hiestárs himnusz. A probléma eme oldalának a kifejtésére jogot nem vindikálunk. Tegyük meg azok, akiket illet.